

PORTSAN SANOMAT

Nro 2/2024

MANNERHEIMIN- PUISTON UUDISTUS

Historiaa huokuvan
puiston kunnostus
on alkanut

VÄLTÄ MOKA – HAE LUPA!

Missä tilanteissa
portsalaisen tulisi hakea
rakennuslupa?

MIKAELIN SEURAAVA ELÄMÄ

Ajatusleikkiä vanhan
liikehuoneiston
tulevaisuudesta

PORTSAN SANOMAT, Nro 2 / 2024

Julkaisija: Portsan ry
Painos: 2000 kpl
Lehden koko: A4
Paperi: G-Print 115
Ilmaisjakelualue:
Port Arthur, Kakola, Linnanfältti

Portsan Sanomat ilmestyy kaksi kertaa vuodessa. Aikatauluihin ja aineistoihin liittyvät tiedot saat toimituskunnalta.

Toimituskunta:

Sari Raunell, Christina Torro,
Teemu Artukka, Toni Mattsson,
Kajsa Johansson, Teemu Kaitanen
Kannen kuva: Sari Raunell

Ilmoitushinnat:

1/1 sivu: 380 €
1/2 sivu: 220 €
1/4 sivu: 160 €
Mini: 90 €
Takasivu: 490 €

Portsan ry ei ole arvonlisäverovelvollinen.
Hintoihimme ei tule arvonlisäveroa.

Yhteystiedot:

toimitus@portsa.fi

Haluaistko jakaa mielipiteesi muille?

Anna äänesi kuulua ja kirjoita toimitukselle sinua koskettavista tai muuten kiinnostavista portsalaisista asioista. Kyseessä voi olla esimerkiksi mielipidekirjoitus tai vaikkapa artikkelin aihe. Toimitus pidättää itsellään oikeuden julkaista kirjoitukset lehdessä, www-sivuilla tai somessa.

PORTSA RY

Hallitus 2024

Puheenjohtaja:

Sari Raunell

Varapuheenjohtaja:

Toni Mattsson

Sihteeri:

Christina Torro

Teemu Artukka, Juhani Pennala,
Marko Koponen, Kajsa Johansson,
Susanna Artukka

Jäsenmaksut 2024

10 € / talous / vuosi
60 € / yhteisö / vuosi

Jäsenmaksut Portsan ry:n tilille:

FI57 4309 0010 644375

Yhteystiedot:

info@portsa.fi, puheenjohtaja@portsa.fi

 Portsan ry

 @portsaviralline

- 3 Kummottos puheenjohtaja sanois?
- 4 Onhan teidänkin yhtiönne mukana tekemässä Portsan joulunajan valaistusta?
- 6 Historiaa huokuvan Mannerheimipuiston kunnostus alkaa
- 10 Vältä moka – hae lupa!
- 12 Tapahtui Puistorinteessä: Syystalkoot
- 14 Mikaelin seuraava elämä
- 18 Hellakaluuni: Joulukaktus – pimeän vuodenajan kukkiva ilo
- 20 Portsalainen potretti
- 22 Mikaelinseurakunta
- 26 Ennen oli ennen...
...nyt on nyt

KUMMOTTOS PUHEENJOHTAJA SANOIS?

Portsan on tunnettu tunnelmallisista puutaloista ja tiiviistä yhteisöllisyydestä. Täällä naapurit tuntevat toisensa, ja kadulla tervehditään ohikulkijoita. Mutta onko tosiaan näin? Itse tervahdin kaikkia pihapiirissämme liikkuvia henkilöitä, on hän tuttu tai tuntematon. Tunnen monia portsalaisia ja tervahdimme kadulla tavatessamme, toisinaan jopa jäämme rupattelemaan kuulumisia. Mutta kadulla ohikulkeville, tuntemattomille ihmisille en moikkaile.

Nykyään tuntuu siltä, että ihmisille on yhä vaikeampaa tervehtiä muita ja aloittaa keskusteluja tuntemattomien kanssa. Tunnistan tämän itsessäni. Teknologian kehitys, kiireinen elämäntyyli ja individualismin korostuminen ovat saattaneet etäännyttää meitä toisistamme. Moni kulkee kadulla katse puhelimessa, kuulokkeet korvilla, sulkien ympäristönsä ulkopuolelle.

Toisen ihmisen kohtaaminen on rikkautta

Muiden ihmisten kohtaamisen tärkeyttä ei kuitenkaan tulisi aliarvioida. Ihminen on pohjimmiltaan hyvin sosiaalinen olento, ja vuorovaikutus toistemme kanssa on tuiki tärkeää hyvinvoinnillemme. Pienetkin kontaktit, kuten hy-

my tai tervahdys, piristävät päivää ja luovat tunteen yhteydestä toiseen ihmiseen. Ne myös lieventävät yksinäisyyttä, joka on nyky-yhteiskunnassa kasvava ongelma. Kohtaamiset ihmisten kanssa rikastuttavat elämäämme, tarjoavat mahdollisuuden oppia uutta, vaihtaa ajatuksia ja luoda uusia ystävyyssuhteita. Muiden ihmisten

kohtaaminen on keskeinen osa hyvinvointiamme ja yhteiskuntamme toimivuutta.

Naapuritaidoilla kohti parempaa ilmapiiriä

Lapsille ja nuorille puhutaan kaveritaidoista, eli taidoista, joita tarvitaan vuorovaikutukseen muiden ihmisten kanssa. Aikuisilla oletetaan olevan kykyä kuunnella toista, keskustella ja ilmaista itseään,

ottaa muita huomioon ja samaistua toiseen. Muutos parempaan lähtee meistä itsestämme, me voimme tahtoessamme korvata vallalla olevan maailmankatsomuksen, jossa yksilöä arvostetaan yhteisön sijasta. Voimme omalla käytöksellämme vaikuttaa ilmapiiriin ympärillämme. Tervehtimällä naapuria tai tarjoamalla apua arjen tilanteissa luomme positiivista kierrettä, joka heijastuu laajemmallekin.

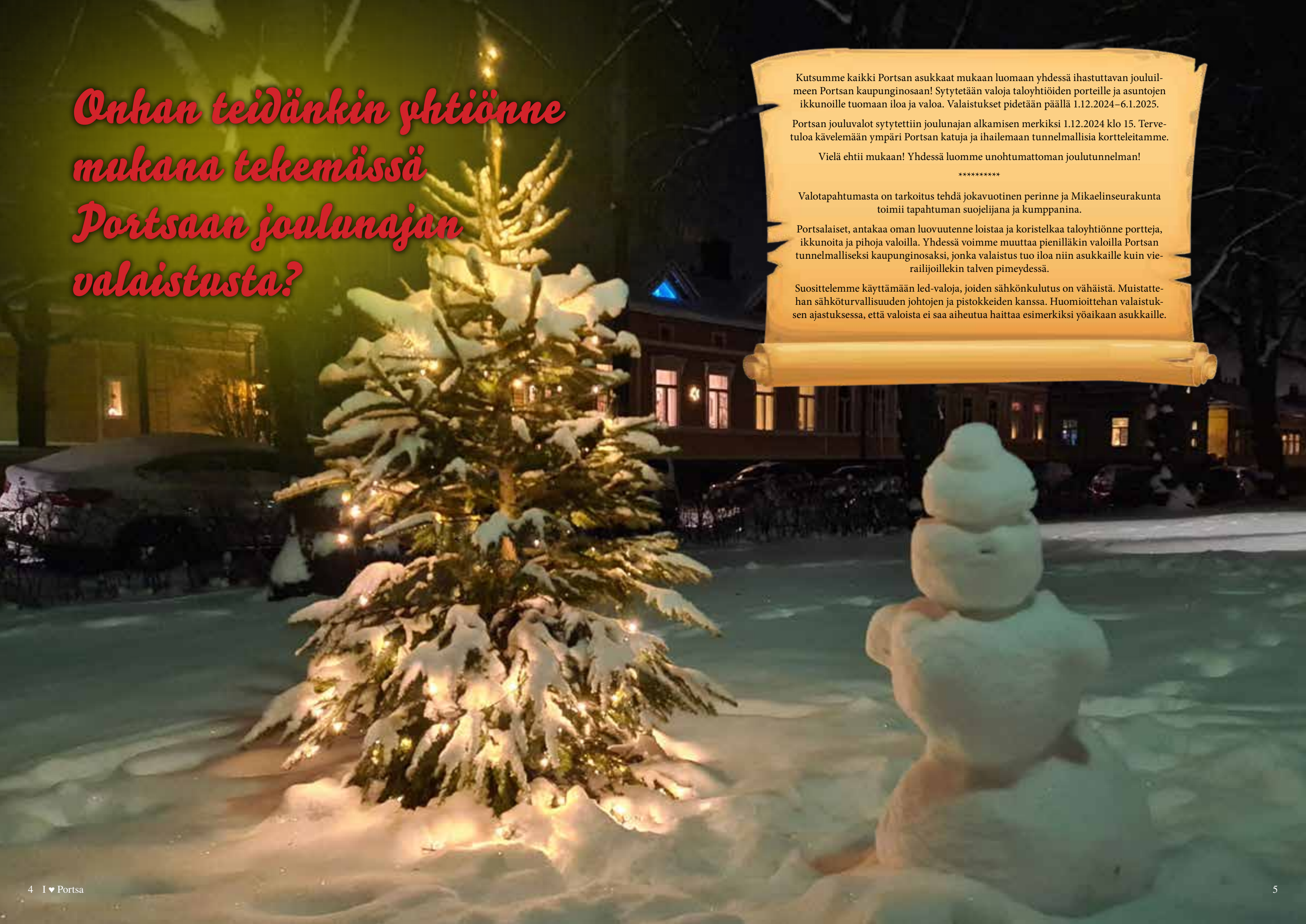
Asuinalue tuntuu kodikkaalta, kun siellä on turvallista ja hyvä elää. Yhteisöllisyys lisää turvallisuuden tunnetta, kun tiedämme voivamme luottaa naapureihimme ja ympärillämme oleviin ihmisiin. Ehkä voisimme ottaa mallia Portsan maineesta ja pyrkiä takaisin yhteisöllisempään elämäntapaan? Pienet teot ja avoimuus voivat johtaa suuriin muutoksiin. Kun uskallamme kohdata toiset ihmiset, rikastamme sekä omaa että muiden elämää. Aloitetaan tervehtimällä toisiamme ja avaamalla keskustelun ovia – koskaan ei tiedä, mitä hienoa siitä voi seurata.

Moikataan, kun tavataan!
Ihanaa talvea toivotellen

Sari Raunell

Portsan Ry:n hallituksen puheenjohtaja

puheenjohtaja@portsa.fi

Onhan teidänkin yhtiönne mukana tekemässä Portsaan joulunajan valaistusta?

Kutsumme kaikki Portsan asukkaat mukaan luomaan yhdessä ihastuttavan jouluilmeen Portsan kaupunginosaan! Sytytetään valoja taloyhtiöiden porteille ja asuntojen ikkunoille tuomaan iloa ja valoa. Valaistukset pidetään päällä 1.12.2024–6.1.2025.

Portsan jouluvalot sytytettiin joulunajan alkamisen merkiksi 1.12.2024 klo 15. Tervetuloa kävelemään ympäri Portsan katuja ja ihailemaan tunnelmallisia kortteleitamme.

Vielä ehtii mukaan! Yhdessä luomme unohtumattoman joulutunnelman!

Valotapahtumasta on tarkoitus tehdä jokavuotinen perinne ja Mikaelinseurakunta toimii tapahtuman suojelijana ja kumppanina.

Portsalaiset, antakaa oman luovuutenne loistaa ja koristelkaa taloyhtiönne portteja, ikkunoita ja pihoja valoilla. Yhdessä voimme muuttaa pienilläkin valoilla Portsan tunnelmalliseksi kaupunginosaksi, jonka valaistus tuo iloa niin asukkaille kuin vierailijoillekin talven pimeydessä.

Suosittellemme käyttämään led-valoja, joiden sähkönkulutus on vähäistä. Muistatthan sähköturvallisuuden johtojen ja pistokkeiden kanssa. Huomioitthan valaistuksen ajastuksessa, että valoista ei saa aiheutua häiriötä esimerkiksi yöaikaan asukkaille.

HISTORIAA HUOKUVAN MANNERHEIMINPUISTON KUNNOSTUS ALKAA

Lähde **Turun kaupunki**

Kuvat **Maisema-arkkitehdit Ruokonen Oy**

Mikaelin kirkon edessä sijaitsevaan Mannerheimipuistoon saadaan remontin myötä lisää valaistusta, uusia istuskeluryhmiä, linnamainen kiipeilyalue, hiekkatekonurmi sekä kenttää kiertävä juoksurata. Puisto valmistuu ensi kesäksi. Uudistetussa puistossa liikkumaan pääsevät kaiken ikäiset kaupunkilaiset.

Mannerheimipuiston kunnostuksella halutaan lisätä puiston käytettävyyttä. Puistolla on historia keskeisenä liikuntapaikkana ja tätä perinnettä halutaan jatkaa. Leikkivälineet ovat puiston historiaan sovitettuja ja liikuntaan kannustavia.

Puiston kunnostustyöt alkavat maanantaina 30. syyskuuta. Puisto on pois käytöstä ensi kesään saakka. Korttelia ympäröivät jalkakäytävät suljetaan jalankululta urakan ajaksi lukuun ottamatta Puutarhakadun yhdistettyä jalankulku- ja pyöräily-yhteyttä, joka pyritään pitämään auki mahdollisimman pitkään. Tavoitteena on, että puiston kunnostus olisi valmis kesäkuun 2025 lopussa.

– Sen lisäksi, että leikkipaikka uusitaan ja laajennetaan, puistoon saadaan kuntoiluvälineitä myös nuorille ja aikuisille. Kentälle tulee liikkumaan aktivoivia cobo-valaisimia, joista heijastuu kentän pintaan kuvioita. Uusi tekohiekkaturmipiha puolestaan soveltuu pelailuun ja se voidaan talvella jäädyttää luistelua varten, kertoo vastaava rakennuttaja **Anna-Kaisa Kaukola** Turun kaupungilta.

Lisää valaistusta ja kulku puiston läpi

Yhtenä tavoitteena on lisätä puiston käyttäjien turvallisuudentunnetta.

Kaupunki teki Kerro kantasi -palvelussa vuonna 2021 asukaskyselyn. Vastaukset toivoivat puistoon toimintojen lisäksi parempaa valaistusta.

– Vastaamme nyt tähän toiveeseen lisäämällä valaistusta. Uudet kenttävalaisimet ovat samanlaisia kuin puistossa jo olevat valaisimet. Leikkipaikalle ja puistokäytävien varrelle asennetaan uusia puistovalaisimia. Kahluaaltaan puoleiseen päähän pensasaidan viereen on puolestaan suunniteltu uudet pollarivalaisimet, Kaukola kertoo.

Puistossa oleva hiljattain kunnostettu kahluaallas säilytetään. Kentän halki puistokäytävälle tehdään diagonaalisen kulkuväylän.

Puusto ja perenna-alueet säilyvät

Puiston kunnostuksessa uusitaan kaikki pinnat, mutta puusto säilytetään. Alun perin Kirkkopuistona tunnetun puiston puusto on 1920- ja 1930-luvulta. Puiston ensimmäiset suunnitelmat on tehnyt kaupunginpuutarhuri **Herald Söderberg**.

Mannerheimipuisto onkin oman aikansa edustava ja hyvin säilynyt tyyppiesimerkki kirkkorakennuksen eduspuistosta sekä Turussa harvinainen arkkitehtonisen tyylin kaupunkipuisto. Puisto on rakennettu 1920-luvun lo-

pussa ja sen pinta-ala on 1,4 hehtaaria.

– Peruskorjaus tehdään historiallisia arvoja kunnioittaen. Mannerheimipuisto on säilyttänyt arkkitehtonisen ilmeensä lähes vuosisadan ja sitä tulee vaalia, Anna-Kaisa Kaukola sanoo.

Puiston lounaiskulmassa sijaitseva perenna-alue kunnostetaan.

Varpusten elinoloista huolehditaan

Puistossa on suuri varpuspopulaatio. Varpunen on luokiteltu uhanalaiseksi lajiksi vuonna 2015. Tästä syystä puistoa ympäröivän orapihlaja-aidan säilyttäminen on tärkeää. Huonokuntoinen pensasaita uusitaan vaihteittain, jotta varpuspopulaation elinoloja ei heikennetä.

Mannerheimipuisto kuuluu yhdessä Mikaelinkirkon korttelin kanssa Turun kansalliseen kaupunkipuistoon. Kaupunkipuisto on laaja ja yhtenäinen arvoympäristöjen kokonaisuus, johon kuuluu Aurajokivarsi puistoinen ja rakennusperintökohteineen sekä Ruisalon saari ja Kupittaaan historiallinen puisto. ●

Mannerheimipuiston havainnekuvia, Maisema-arkkitehdit Ruokonen Oy

INFO: MANNERHEIMINPUISTO

• Puisto on rakennettu 1920-luvun lopussa ja liittyy Lars Sonckin suunnitteleman Mikaelinkirkon korttelikonaisuuteen.

• Puiston perustamisen yhteydessä puistoon istutettiin toistasataa puuta, 1500 pensastainta ja 150 pensaslehmusta. Vuonna 1928 puistoon lisättiin 151 lehtipuuta, 65 havupuuta ja 1659 pensastainta.

• Puiston alkuperäinen nimi on Kirkkopuisto. Vuodesta 1942 alkaen nimi on ollut Mannerheimipuisto. Epävirallisia nimiä ovat olleet Pumpumäki, Mikaelipuisto ja Mikuri.

• Kirkkopuiston alue oli 1800-luvun loppuun asti rakentamatonta joutomaata ja viljelemätöntä niittyä, kallioita sekä pensaita.

• Vuonna 1936 puistoon rakennettiin lapsia varten betonirakenteinen kahluaallas sekä pystytettiin leikki- ja voimistelutelineet.

• Jääkenttä jäädytettiin ensimmäisen kerran vuonna 1930.

ONE OF A KIND
EST. 2018
ARVO
PORT ARTHUR
TURKU

Nautinnollinen joulu löytyy Arvosta.

Kortteliravintola Portsan sydämessä Puutarhakatu 34 20100 Turku www.arvoravintola.fi

KAIKENLAISET REMONTTITYÖT VUOSIKYMMENTEN KOKEMUKSELLA, SEKÄ MÖKKI- JA UUDISRAKENNUKSET

MEIDÄN KAUTTAMME SAAT LUOTETTAVAT YHTEISTYÖ-
KUMPPANIT MYÖS SÄHKÖ-, LVI- JA MUIHIN ASENNUKSIIN.

JALOTIMPURIT OY: Y-TUNNUS: 3408543-6
JOUNI ÅKERSTRÖM: 0400 317 527, VERKATEHTAANKATU 8, TURKU

Käytä etusi ennen kuin ne vanhenevat!

Myös näillä voit maksaa käyntisi
paikan päällä tai etänä.

epass **edenred** **smartun!**

Etäoston voit tehdä sovelluksen kautta haluamaisi
summalla. Ota kuitista kuvakaappaus, ja lähetä se
meille info@vireä.fi. Kirjaamme arvon käytettäväksi
nimelläsi. Siirretty arvo käy kaikissa toimipisteis-
sämme ja on voimassa 6 kk.

 Vireä
Hieronta & Fysioterapia

onnipyörä

Toivotamme kaikille portsalaisille
oikein hyvää joulua ja uutta vuotta!

**VUODEN
2024
YRITYS
TURKU**

**Etelä-Suomen
Maalaus- ja Kiinteistötyö oy
maalausturku.fi**

**Julkisivumaalaustyöt
0400 533 611**

Vältä moka - hae lupa!

Teksti **Kajsa Johansson**

Haaveiletko käyttämättömän kellaritilan hyödyntämisestä ja sen remontoimisesta saunatilaksi tai onko sinulla suunnitelmissa hyödyntää asuntosi rakentamaton ullakkotila?

Näitä asioita on varmasti moni Portsan asukas pohtinut vuosien varrella. Sen ajatuksen tiimoilta olimme yhteydessä Turun kaupungin rakennusvalvontaan ja selvitimme, missä tilanteissa tulisi hakea rakennuslupa. Portsan alueelle kohdistuukin vuosittain useita kymmeniä lupahakemuksia.

Turun kaupungin rakennusvalvonnasta kerrotaan, että lupaa tulee esimerkiksi aina hakea siinä tapauksessa, jos toimenpide vaikuttaa rakennuksen julkisivuun.

Lupaa ei kuitenkaan tarvitse hakea uusiessa asunnon kiintokalusteita. Tällaisia kiintokalusteita löytyy esimerkiksi keittiöstä ja kylpyhuoneesta. Asunnossa saa myös tehdä sisäpuolista pintaremonttia lupavapaasti, mutta rakenteelliset muutokset vaativat luvan. Kannattaakin huomioda, että portaat tulee toteuttaa nyky määräysten mukaisesti ja suunnitelmissa tulee huomioda portaiden viemä tila.

Mikäli vesipisteiden ja viemärin sijaintia halutaan muuttaa, tulee niihinkin toimenpiteisiin hakea lupa.

Kysymme myös, mitä ominaispiirteitä Portsan alueella on, kun on kyse rakennusluvista.

Turun rakennuslupaneuvonnasta kerrotaan seuraavaa:

”Alueen rakennukset ovat asemakaavassa suojeltuja (Kaava 853 30/1979) ja rakennuksissa on sr-merkintä: Historiallisesti arvokas ja kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa.

Erityistä huomiota on kiinnitettävä uudisrakennuksen tai olemassa olevaan rakennukseen tehtävien muutosten sopeutumiseen ympäristön rakennuksiin julkisivun rakennusaineen, mittasuhteiden, pintojen ja väritysten sekä kattokaltevuuden suhteen. Toimenpiteet edellyttävät tämän vuoksi useimmiten rakennuslupaa.

Suunnittelutehtävä luokitellaan vaativaksi, kun muutokset kohdistuvat suojeltuun rakennukseen.”

Lakiuudistus tammikuussa 2025

Lupakäytännöt tulevat muuttumaan joiltakin osin vuoden vaihteen jälkeen, sillä Maankäyttö- ja rakentamislaki on muuttumassa Rakentamislaki. Ensimmäinen osa lakiuudistuksesta astuu voimaan 1. tammikuuta 2025.

Ympäristöministeriön verkkosivuilla kerrotaan, että uudistuksilla on tarkoitus keventää byrokratiaa sekä selkeyttää valitusoikeutta. Lailla on tarkoitus myös torjua ilmastonmuutosta, edistää kiertotaloutta, sujuvoittaa rakentamista sekä tukea rakennetun ympäristön digitalisaatiokehitystä.

Mikäli sinua vähänkin mietityttää, että tarvitseeko suunnittelemaasi toimenpiteelle hakea lupa, muistutetaan Turun kaupungin rakennusvalvonnasta, että lupaneuvontaan kannattaa olla yhteydessä luvanvaraisuuden tarkistamiseksi. Yhteydenotoissa on hyvä ilmoittaa mahdollisimman tarkat tiedot kohteesta, mm. asunnon osoite sekä suunnitellut toimenpiteet. ●

Lähteet:

*Turun kaupungin rakennusvalvonta
<https://ym.fi/rakentamislaki>*

8

Poimi tästä mukaan näppärä syystalkoiden työlista:

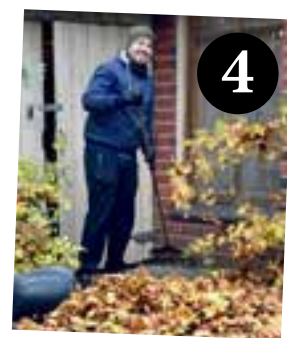
1. Lehtiä ja risuja varten voi vuokrata lehtilavan, jonka voi ottaa pihalle vaikka useammaksi päiväksi.
2. Talojen katot ja räystäskourut on hyvä putsata lehdistä vuosittain. Toimenpide kannattaa tehdä ennen pihan haravointia :) Vakaat jalat ja tosi hyvä tasapaino ei aivan riitä turvavarusteiksi, vaan katto-keikkaan puetaan asianmukaiset turvavaljaat.
3. Kesällä villiintyneet oksat voi karsia samalla ja käyttää hyödyksi pihan lehtilavaa. Guruimmat tietävät koska on oikea vuodenaika minkäkin kasvin leikkaamiselle – me muut leikataan, kun siltä tuntuu.
4. Haravointia riittää useammalle käsiparille. Älä unohda harjata myös katualueelta!

2

3

4

5

5. Palaneiden pihavalojen vaihtaminen päiväsaikaan käy kätevämmän, jos olet muistanut pimeään aikaan huomioida, mitkä lamput on palaneet. Pyydä naapuria ihailemaan työtäsi.

6

6. Välillä on mukavaa hiukan nojailia haravaan, ja tutkia pieteetillä oman työnsä jälkeä. Tähänkin voit pyytää naapuria mukaan ihailemaan.

7. Hiekkalaatikko on hyvä nostaa talveksi syrjään, jottei se jää muhjuuntumaan lumen alle. Hiekkalaatikosta vapautuva tila on myös oivallinen lumenkaatopaikka. Laatikon siirtämiseen kannattaa valita pihan riuksimmat hahmot.

7

8. Mitä enemmän väkeä, sitä nopeammin päästään talkoomakkaroiden kimppuun..!

8

Tapahtui Puistorinteessä:

Syystalkoot

Teksti ja kuvat **Christina Torro**

Pitkän kesän jälkeen seuraa vääjäämättä sitäkin pidempi talvi. Uuden kauden kynnyksellä on aika siistiä kotipihat talvikuntoon ja kutsua väki syystalkoisiin. Talkoopäivä yritetään tietysti sopia siihen optimaalisimpaan ajankohtaan, jolloin kaikki lehdet ovat tippuneet mutta lunta ei ole vielä maassa. Aika harvoin se onnistuu vaikka miten tutkittaisiin edellisvuosien talkoopäivämääriä, mutta joka vuosi silti yritetään. Aina ei omat aikataulut sovi yksin taloyhtiön talkoiden kanssa, mutta syksy on siitä mukavaa aikaa, että haravoitavaa riittää muunakin ajankohtana kuin varsinaisena talkoopäivänä. Haravan varten voi siis huoletta tarttua itselle sopivana päivänä,

eikä tarvitse luimistella nurkkia myöten kotiin naapureiden pelossa, jos talkoopäivä jäi väliin. Reilua on myös huomioida, etteivät kaikki asukkaat voi osallistua terveytensä vuoksi edes kevyimpiin haravointihommiin - talkoomakkaran voi silti käydä viemässä ovelle.

Taloyhtiöiden talkoot ovat varsin tarpeellinen yhteisen toiminnan muoto, jossa huolehditaan yhteisestä piha-alueesta, sillä pihan siisteys ja turvallisuus on kaikkien asukkaiden etu. Ja jos kotinsa sattuu vielä omistamaan, on pihatalkoissa kyse myös oman omaisuutensa hoitamisesta, arvon ylläpitämisestä tai jopa nostamisesta. ●

Mikaelin

SEURAAVA
ELÄMÄ

Teksti ja kuvat **Teemu Artukka**

*Edellisessä numerossa jätimme jäähyväiset Sairashuoneen-
kadun ja Rauhankadun kulmakaupalle. Jokainen on var-
masti mielessään tai pihapiirissä miettinyt, että mitä haluaisi
liikehuoneistosta seuraavaksi löytyvän.*

*Nyt voimme leikkiä leikkiä, että mitä tilalle tulee.
Tässä on arvovaltaisen raadin (yksi henkilö)
parhaat ehdotukset.*

1. RANSKALAINEN, VANHAN LIITON KORTTELIBISTRO

Portsassa on jo hyviä baareja, ja ruokaravintolatarjonnan puolesta merta edemmäs ei todellakaan tarvitse mennä kalaan, sillä lähiseudulta löytyy runsaasti hyviä ravintoloita. Mutta onko meillä Portsassa ehtaa korttelibistroa, mihin voisimme mennä rennosti syömään maittavaa ruokaa ilman, että jopa gentrifikoituneen portsalaisen lompakko tyhjenee täysin?

Meillä on kaupungissa tarjontaa fine dining-ravintoloista, italialaisista ja pizzerioista, mutta raati kaipaisi keskustan nurkkaseuduille ranskalaista korttelibistroa, sillä kotimaisesta tarjonnasta emme lähde kisaamaan Tähti-baarin kanssa. Ankkaa, kukkoa, bouillabaissea ja meren antimia mitä runsaimmin määrin. Koska olet viimeksi syönyt ravintolassa ratatouillea tai pihviä *mie de pain*?

3. PORTSALAISTEN OLOHUONE

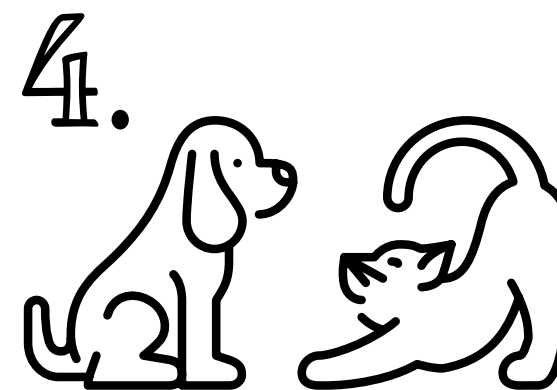
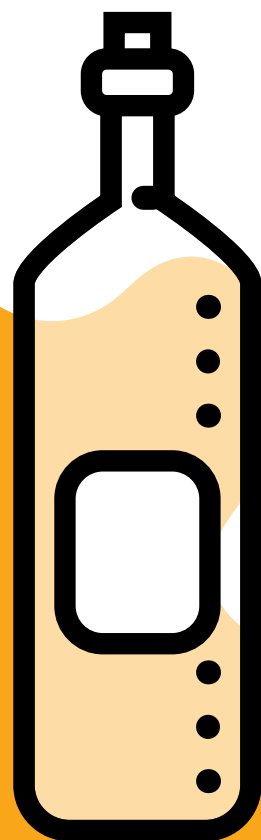
Miltä kuulostaisi portsalaisten yhteinen tila, jossa voit järjestää mutkattomasti taloyhtiön kokouksen, ylläpitää pientä kirjanvaihtopistettä tai järjestää taidenäyttelyitä? Tila on vapaasti varattavissa omaan käyttöön pientä maksua vastaan ja muuten se on sovittuina aikoina vapaasti käytössä esimerkiksi etätyöskentelytilaksi, kunhan muistaa ostaa automaattista kaffetta tai limukan.

Kannattavuus, mahdolliset väärinkäytöt ja sen myötä valvonta ovat tietysti tällaiselle paikalle ensimmäiset haasteet, mutta äkkiä tuollaiset mitättömyydet selvitetään. Kaikki hienot ideat lähtevät kauniista ajatuksesta.

2. ALKO

Koska otamme paheet ensin pois alta, hyvä vaihtoehto ravintolalle voisi olla portsalainen Alko. Jos laki muuttuu keskieuropalaisemmaksi, kenen tahansa perustama Oy Alkoholiike Ab kelpaa. Mallia Alkolle voisi ottaa Kauppahallin pikkualkosta, jossa on spesifi ja tiivis valikoima tuotteita ja innostunut henkilökunta. Portsalainen asuu hienosti palveluiden lähellä, mutta valitettavasti lähin pitkäriäinen on vasta kauramoottorilla varustetun kaksipyöräisen, kevyen autoilun tai julkisen kulkuvälineen päässä.

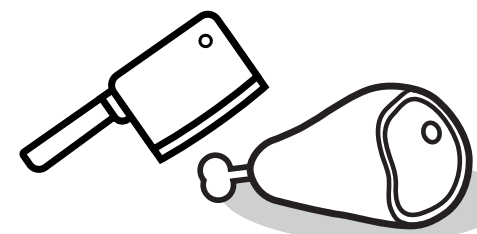
Ehkä hamassa tulevaisuudessa siihen aukeaa juomapuoti, jossa on kevyt anniskelutila, ettei osteta sikaa säkissä. Samalla se tukee Bottega Portsiden juustovalikoimaa - ja tietenkin päinvastoin.

4. ELÄINKAUPPA JA LEMMIKKIEN PÄIVÄKOTI

Pitääkö kipaista kiireellisillä asioilla ja on lemmikki on vaarassa jäädä ilman kainalopaikkaa? Jätä lemmikkisi ammattilaisten hoiviin ja anna telmiä muiden kanssa muutama tunti. Samalla voidaan keritä tai ammattitermein "alasajaa" turkki. Paikalta saa myös apua lemmikkien muonitukseen ja tennispallovaraston täydennykseen.

Raati on huomannut lemmikkien runsaan määrän naapurustossa, joten ajoittaisia huolta-jaongelmia varmasti löytyy ja parasta olisi, jos apu olisi ihan vierellä.

6. DELI

Olimme New Yorkissa 2014. Hotellin aamiaisen oli kuppi kahvia ja muffini, joten kolmantena päivänä alkoi tekemään mieli jotain muuta. Hotellin kulmilla oli deli, josta sai aivan kaikkea smoothiesta kolmioleipiin ja ihan paikanpäällä tehtynä. Aamiaisen, lounas ja mikäli päivällinen on unohtunut tehdä, voit ostaa mukaasi herkullisen aterian juhlaillallista varten.

Jos "deli" kuulostaa liian amerikkalaiselta, voi käyttää alkuperäistä, saksalaista kirjoitusasua *delikatessen*.

5. LIHAKAUPPA

Muistan nuoruudessani, kun Liha-liike Reino Jokinen oli Sairashuoneenkadun ja Rauhankadun risteyksessä. Olemme nyt palaamassa aikaan, kun ihmiset käyttivät erikoisliikkeiden palveluita, ja mikäs sen parempaa kuin nurkasta löytyvä oma lihakauppa, niin ei tarvitse joka kerta lähteä Pläkkikaupunkiin Mestaripalville, jos tekee mieli flank steakia, ibericoa tai petit tenderiä. Samalla käynnillä saa vaikkapa tuoretta lihapiirakkaa tai päivän lounaan kotikeittiöstä mukaan. Lihafiesta alkakoon!

Hellakakluuni

Joulukaktus – pimeään vuodenajan kukkiva ilo

Teksti ja kuvat **Sari Raunell**

Joulukaktus on perinteinen kasvi, jota kasvatettiin jo 1850-luvulla suomalaisissa kartanoissa ja sieltä se levisi 1900-luvun alussa koteihin. Marraskuunkaktus kasvaa pystymässä, sillä on sahalaitaiset lehdet ja se kukkii marraskuun tienoilla. Joulunaikoihin kukkiva joulukaktus kasvaa riippuvasti alaspäin ja sen lehdet ovat reunoiltaan sileät. Kaktukset ovat kotoisin Brasilian vuoristoista. Siellä ne kasvavat puiden latvoissa päällyskasveina, siksi niillä on hyvin pienet juuret, eikä multaa tarvita kovin paljoa. Piikittömät lehdet varastoivat vettä, joten ei haittaa, vaikka unohtaisikin välillä kastella. Sen sijaan liikakastelu mädättää kaktuksen juuret.

Joulukaktuksen voi hyvin nostaa kesäksi ulos ja tuoda sisälle ennen yöpakkasia. Ulkokasvatus virittää kaktuksen kukintaan, koska ilmat viilenevät ja pimentyvät syksyä kohden. Kukat voivat olla vaaleanpunaisia, pinkkejä, oransseja tai valkoisia.

Kasvia on helppo lisätä lehtipistokkaista. Ota pistokas, jossa on 3-4 lehteä ja anna sen kuivahtaa pari päivää ennen istutusta. Istuta pistokas suoraan kaktusmultaan tai pidä vesiastiassa, kunnes juuret alkavat näkyä. Kaktukset ovat myrkyttömiä, joten ne sopivat lapsi- ja eläinperheisiin. •

Joulu- ja marraskuun kaktuksen hoito-ohjeet:

- Kastele niin, että multa kastuu kunnolla ja anna mullan kuivahtaa ennen seuraavaa kastelua
- Anna kesällä vettä enemmän, syksyllä multa saa kuivahtaa välillä (edistää kukkimista)
- Talvella niukempaa kastelua kuin kesällä (jos lehdet rypistyvät, kasvi kaipaa vettä)
- Lannoita maaliskuusta syyskuuhun asti, kerran kuukaudessa
- Valoisa, mutta ei kokopäiväinen auringonpaah-teinen paikka
- Kaktus ei pidä vedosta, mutta sumuttelua se rakastaa (erityisesti talvella sisällä)
- Hiekansekainen ilmava multa on parasta (esim. kaktus- tai orkideamulta)
- Tee ruukun pohjalle hyvä salaojitus
- Ruukkua tai multaa ei tarvitse vaihtaa joka kevät, ruukku saa olla vähän ahdas
- Kasvin saa kukkimaan, kun sitä vähän "kiusataan" eli pidetään syksyllä huoneenlämpöä viileämmässä lämpötilassa ja hämärässä/pimeässä 12-14 tuntia vuorokaudessa, noin 6 viikon ajan
- Kukkiva kasvi ei pidä siirtelystä

Isännöinti Raunell

**Ihanaa
joulunaikaa
portsalaisille!**

Timo Raunell
puh. 0400 212 225
Korkeavuorenkatu 8, ovi 21

timo.raunell@gmail.com

Puutalojen isännöintiä

**VERHOOMO
HAKAKOSKI**

-VUODESTA 1991-

**Sanna Hakakoski
Verhoilijamestari**

Rauhankatu 23-25
20100 Turku
Puh: 02 2309 602

posti@verhoomohakakoski.com

www.verhoomohakakoski.com

Kotoisassa PORTSASSA 1940-luvulla ja sen jälkeen...

Vuonna 1946 uuttera yrittäjänainen perusti Portsaa tietämyksen mukaan Turun ensimmäisen kukkakaupan, joka on toiminut yhtäjaksoisesti tähän päivään. Alkuun kauppa oli lähempänä satamaa, kunnes se siirtyi Mikaelin kirkon eteen valmistuneeseen taloon 1962.

Vuosikymmenet ovat vierineet! Nostalgisen kivijalkakaupan perinteet ovat säilyneet ja uudet kukkatuulet puhaltaneet.

**Ole hyvä ja vietä hetki sivuillamme,
niin näet laajan tarjonnan!**

mikaelinkukka.fi
mikaelinkukka.ekukka.fi
Puutarhakatu 28,
040 520 08 66

Mikaelin Kukka

Tule tutustumaan Christina's Nordic Vintage Showroomiin! Näyteikkuna huonekaluista ja sisustustuotteista, jotka olen huolella valinnut Tanskasta, Ruotsista ja Suomesta.

Rauhankatu 23-25, Turku

christinas.fi

Portsalainen potretti

Haastattelu ja kuva **Teemu Artukka**

Tällä palstalla esitellään ihmisiä, jotka asuvat tai työskentelevät Portsassa, sekä ihmisiä, joista portsalaisuus ei lähde pesemälläkään.

Nimi:

Arttu Seppänen

Taloyhtiö:

Siellä missä on rauhallisen tontun tuoksu.

Harrastukset:

Olen siinä mielessä onnekas, että harrastan kaikkea, mikä liittyy työhöni: kirjoittamista, taidetta, kirjallisuutta, musiikkia. Nuhjuisissa kuppiloissa istumista, uintia, koripalloa, pensaskiipeilyä, uusien yhdyssanojen keksimistä. Kysyn myös usein ihmisiltä, mikä on heidän suosikkisipulinsa, joten kai sekin on jo harrastus.

Lempiruoka:

Laitan itse paljon ruokaa, mutta vielä enemmän nautin, kun saan jonkun muun huolella valmistaman annoksen. Kuten ystäväni **Erkka Filanderin** kikhernepasta, parmigiana di melanzane ja cacio e pepe ravintola Zi Umbertossa, pizza marinara ravintola Remossa tukevien italialaisukkojen tarjoilemana. Molemmat paikat sijaitsevat Roomassa. Turussa Komppelin vegaaninen leike, Tähti-baarin punikit muusilla ja Tintän sinisimpukat ovat paikallisia moderneja klassikkoja.

Oma Portsahistoria:

Muutin keväällä 2020 ilman kummempaa syytä enkä ole keksinyt yhtään syytä muuttaa pois.

Mikä on Portsassa parasta:

Saan olla rauhassa kunnes joku mukava ihminen keskeyttää.

Mikä omassa pihassa on parasta?

Kun keväisin sepelkyyhkyt alkavat kurnuttaa. Elämän syklisyyden seuraaminen palauttaa maanpinnalle. Istun kotini portailla ja seuraan, mihin sepelkyyhky tänä vuonna ajatteli pesänsä yrittää perustaa. On lohduttavaa katsella, kun se istuu ja pyllistelee pesässään ja kantaa tärkeintä vastuuta, joka sen omassa maailmassa on olemassa. Me kaikki yritämme selviytyä aina uuden vuodenajan yli.

Terveiset portsalaisille:

Antaa kaikkien kukkien kukkia. Haluaisin nähdä enemmän pihatonttuja. Arvossa tavataan. ●

Mikaelinseurakunta

Eräs mies oli elänyt lapsuuttaan sodanjälkeisessä Suomessa. Sota oli jättänyt jälkensä hänen isäänsä. Joulumuistoissa pieni poika oli äitinsä kanssa juossut pirtistä pakoon, kun isä oli juovuspäissään alkanut hajottaa paikkoja. Sen jälkeen tällä miehellä ei ollut jouluiloa vuosikymmeniin. Vain ahdistava muisto lapsuudesta. Vaikka matkan varrella usko Jeesukseen oli syntynyt, ei hänellä ollut riemullista Vapahtajan syntymäjuhlaa.

Erään joulun alla mies meni seurakunnan tilaisuudessa esirukouspalveluun, jossa toinen ihminen rukoili hänen puolestaan. Rukouspyyntö oli erikoinen, että hän saisi joulun.

Tapasin vanhan miehen joulun jälkeen ja hänellä oli pastorille erikoinen viesti: ”Sellainen nuori plikka rukoili puolestani täällä ja nyt minulla oli elämäni ensimmäinen joulu!” En ollut aiemmin miehen elämäntarinaa kuullut ja nyt ymmärsin, kuinka suuren rukousvastauksen hän oli Jumalalta saanut. Vanhan elämän katkeruus ja ahdistus oli poissa, tilalla oli uusi joulun ilo Vapahtajan syntymästä.

Toivottavasti tänä jouluna saat kokea tätä samaa iloa ja jättää menneen vuoden taakat Vapahtajan kannettavaksi. Jouluevankeiumin sanoin: ”Ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra.” ●

Pasi Jaakkola
kappalainen
Mikaelinseurakunta

MIKAELIN

Kauneimmat joululaulut 2024

MIKAELINKIRKKO
(Puistokatu 16)

- su 8.12. klo 16 ja 18 kauneimmat joululaulut (klo 18 mukana SUMU Big Band).
- la 14.12. klo 17 kauneimmat joululaulut-maraton. Laula Kauneimmat joululaulut -vihko läpi kuorojen kanssa. Aboa gospel ja Yleinen äänioikeus.
- la 21.12. klo 22 yön kauneimmat joululaulut.
- su 22.12. klo 11 kauneimmat joululaulut -messu.
- ti 24.12. klo 22 jouluyön kauneimmat joululaulut.

JYRKKÄLÄN ASUKASTUPA (Jyrkkälänkatu 2)
To 12.12. klo 18.

PAAKARLAN SEURAKUNTAKOTI
(Laivateollisuudenkatu 28)
Su 15.12. klo 14.

SUIKKILAN SEURAKUNTAKOTI
(Konstanzankatu 4)
Su 15.12. klo 16.

WWW.MIKAELINSEURAKUNTA.FI * WWW.MIKAEL.FI

MUITA JOULUTILAISUUKSIA MIKAELINKIRKOSSA

...ja vähän muuallakin

- Su 8.12. klo 12.30-15 Joulumyyjäiset (seurakuntakoti, Puistok.13).
- Su 15.12. klo 16 Jouluinen Mikaelmessu (pyhäkoulut lapsille)
- Ti 24.12. klo 16 Jouluaaton hartaus
- Ke 25.12. klo 8 joulukirkko
- klo 10 Joulukirkko (Turun linnan kirkko)
- To 26.12. klo 11 tapaninpäivän messu

MIKSI JUURI MINUN KANNATTAA LIITTYÄ ASUKASYHDISTYS PORTSA RY:HYN JA MAKSAA SEN JÄSENMAKSU 10 €?

Liittymällä kaupunginosayhdistys Portsa ry:n jäseneksi olet tukemassa vapaaehtoistyötä Portsan kaupunginosan hyväksi. Jäsenmaksut ovat yhdistyksen ainoa tulonlähde.

Jäseneksi liittymisen tiedot löydät osoitteesta: www.portsa.fi/liity-jaseneksi/jasenmaksut/

Jäsenmaksulla yhdistys organisoii vuosittaisia koko perheen tapahtumia Portsan Katumarkkinoita Puutarhakadulla toukokuussa, Portsan Pihamarkkinoita elokuussa taloyhtiöiden pihalla sekä Kasvien vaihtoiltaa elokuussa Annanpuistossa. Yhdistyksen julkaisema Portsan Sanomat -lehti jaetaan maksutta alueen talouksiin.

Uusi jäsen: jäsenmaksu 10 euroa/talous ja kannatusjäsenmaksu 60 euroa/taloyhtiö tai yritys.

Maksa FI57 4309 0010 644375 ja lähetä info(at)portsa.fi

-henkilöjäsen: perheenjäsenten nimet, postiosoite ja sähköpostiosoite

-yhteisöjäsen: yhtiö/yritys, yhteyshenkilö, postiosoite ja sähköpostiosoite

Sinun jäsenmaksusi on tärkeä, kiitos maksusta!

PORTSA RY:N FANITUOTTEITA OSTAMALLA TUET ASUKASYHDISTYSTÄ, JOKA ON KAIKKIEN PORTSALAISTEN PUOLELLA.

KATSO LISÄTIEDOT JA TILAUSOHJEET:

www.portsa.fi/fanitekstiilit

KATSO LISÄÄ PORTSA RY:N VIESTIKANAVISTA

@portsaviralline

@PortsaRy

www.portsa.fi

Kukkien sidontaa jo kolmannessa polvessa

Avoinna: ma-su 10:30–18:00

Tilaustyöt noudettavissa: 8:00

Puistokatu 8 | 045 134 8500

portsankukka.ekukka.fi

Yhteistyössä

1932
90
2022

Hautaustoimisto Perttala
Annikki Perttala-Koskinen Oy

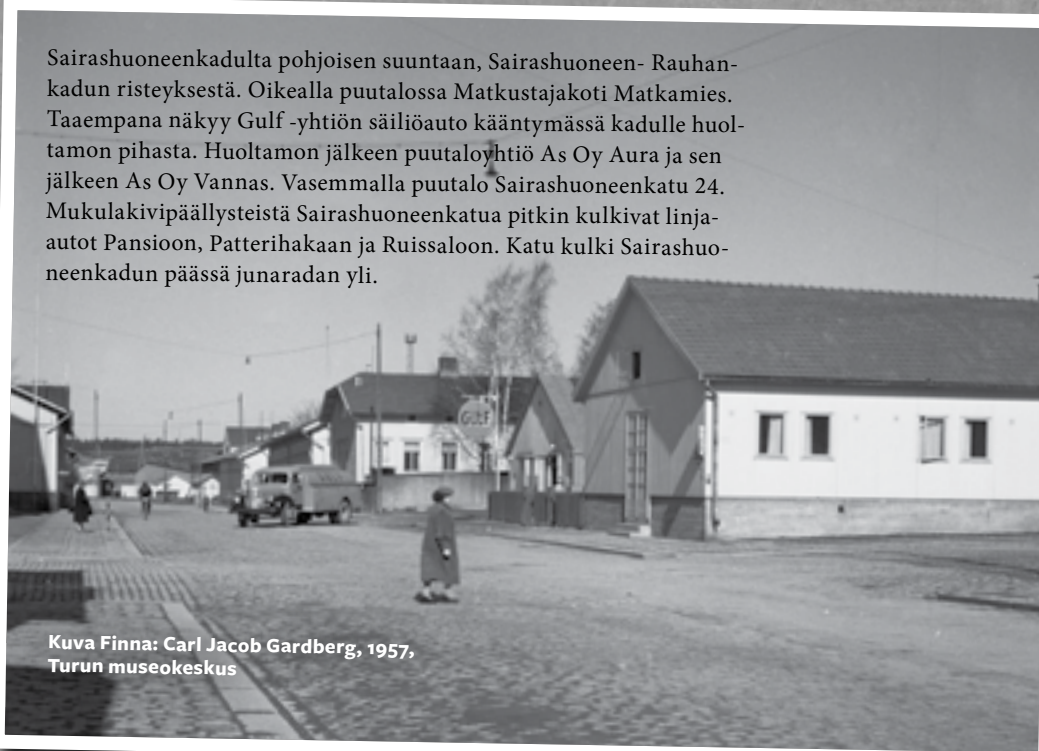
Yksilöllisesti
yhdessä suunnitellen

kaikki
järjestelyt
toiveiden mukaan

Linnankatu 3 Turku - 02 231 4074
perttala.fi - palvelu@perttala.fi

Ennen oli ennen... ...nyt on nyt

1950-luvun bensiksiä ja portsalaisia häirikkönuoria

Kuva Finna: Carl Jacob Gardberg, 1957, Turun museokeskus

Oikealla As Oy Rauhankatu 19-21 eli ”Lasisipalatsi”, sen takana As Oy Aura ja As Oy Vannas. Vasemmalla Rauhankatu 23-25 ja sen takana Sairashuoneenkatu 24. Sairashuoneenkatu on nykyään asfaltoitu ja katu päättyy Ratakadulla meluaitaan junaradan vierellä.

Sotien jälkeen Suomi eli pitkään säännöstelyiden aikakautta. Valuuttapula haittasi bensan saamista, joten autoissa käytettiin hääpönttöjä. Bensaa säännösteltiin vuoteen 1949 asti ja huoltoasemistakin suurin osa oli vielä puolustusvoimien hallussa siihen asti. Kun bensan säännöstely päättyi, alkoivat autot, moottoripyörät, mopedit ja luonnollisesti bensa-asemat yleistyä. Teidenkin kuntoa kohennettiin vähitellen, mutta esimerkiksi Turun ja Helsingin välinen valtatie oli vain osittain kestopäällystetty vielä 1950-luvun puolivälissä.

Bentyyliä funkkisasemalta

Amerikkalainen malli bensa-asemasta monistettiin Suomeenkin, kansainvälistä arkkitehtuuria myöden. Funkkirakennus pyöristetyin kulmin tai lippakattoinen moderni huoltoasema olivat suosittuja 1950-luvulla. Bensa-asemia rakennettiin kaupunkien sinne, missä väkeä liikkui: keskelle kaupunkia, kortteleiden sisään. Huoltamoilla oli palvelukulttuuri, bensaa ei tankattu yleensä itse ja huoltamopalveluita käytettiin ahkerasti. Mm. renkaita vaihdettiin autoihin usein, sillä sisärenkaalliset ristikudosrenkaat olivat alttiita rengasrikoille.

1950-luvulla huoltamoilla myytiin bentyyliä eli jalobensiiniä. Se oli bensiinin, bentseenin ja etyylialkoholin seos, joka koostui 75 prosenttia bensiinistä ja 25 prosenttia alkoholista. Bentyylin myynti päättyi vuonna 1958, jolloin bensiinin lisäaineena alettiin käyttää lyijytetraetyyliä.

Nousukauden huumaa

1950-luvulla elettiin todellista nousukautta. Töitä oli ja nuorisollakin alkoi olla rahaa aiempaa enemmän. Nuorisomuoti, elokuvat ja mainokset houkuttivat kulutukseen. Autojen ja kaksipyöräisten maahantuonti kiihtyi nopeasti. Kuka tahansa ei

kuitenkaan voinut ostaa uutta autoa. Valuuttapulan takia Suomessa oli voimassa tuontisäännöstely, jonka vuoksi auton ostajan piti anoa ostolupa. Linja- tai kuorma-autoilija, lääkäri tai kauppias saivat hankintaluvan helpoimmin. Autojen tuontisäännöstely lopetettiin vuonna 1958 ja sen jälkeen yksityisautoilu alkoi syrjäyttämään joukkoliikennettä.

Kaksipyöräiset työmatka-kulkupelit

Suomalaisten itsetunto nousi 1950-luvulla kohisten, eikä vähiten ”super-vuoden 1952” tapahtumien vuoksi: 17-vuotias Armi Kuusela valittiin maailman ensimmäiseksi Miss Universumiksi Kaliforniassa kesäkuussa, Suomessa pidettiin kesäolympialaiset heinä-elokuussa ja viimeinen sotakorvausjuna ylitti Vainikkalassa Suomen ja Neuvostoliiton rajan syyskuussa vuonna 1952.

Moottoripyöriä ja mopedejä tuotiin vielä 50-luvun alussa Suomeen enemmän kuin autoja. Kaksipyöräisiä tuli runsaasti Neuvostoliitosta ja itäisestä Euroopasta. Mopedeista tuli nopeasti suosittuja työmatkakulkuneuvoja niin kaupunkilaisille kuin maaseudulla asuville.

Länsiautoista haaveiltiin, mutta valuuttapula pakotti pitäytymään autojenkin osalta enimmäkseen itäautoissa. Moskvitš, Škoda, Pobeda ja IFA näkyivät liikenteessä. Kansanauto Volkswagenia alettiin tuoda Suomeen jo vuonna 1950, autoja myytiin ensimmäisen vuonna 119 kappaletta. Autosta tuli heti todella suosittu, mutta liikenteessä Volkkareita ei näkynyt juurikaan. Syy oli se, että autoliikkeiden jonotuslistat olivat niin pitkät, että saattoi kestää jopa vuosia, ennen kuin auton lopulta itselleen sai.

Portsan häirikkönuoret

Mopedin ajamiseen oli tarvittu ajo-

kortti ennen vuotta 1957. Kun sääntö kumottiin ja mopedilla ajo vapautui, Turkuun perustettiin useita mopedivuokraamoja, joten kuka tahansa pääsi mopedin ohjaksiin. Laitakaupungin eli Portsankin ahtaiden työläisasuntojen nuoret hilluivat keskustan alueella iltaisin ja aiheuttivat häiriöitä, myös mopedilla.

Tietokirjailija, dosentti Rauno Lahinen kertoo, kuinka hän törmäsi tutulta kuulostavaan ongelmaan valmistellessaan Elämää 1950-luvun Turussa -kirjaansa. Vuokramopedien myötä ongelmat lisääntyivät kaupungissa. Jopa alle 15-vuotiaat ja täydellisen ajotaidottomat henkilöt vuokrasivat kaksipyöräisiä, joilla he hurjastelivat ympäri Turkua piittaamatta liikennesäännöistä. Vanhemmat olivat huolissaan, eikä poliisilla ollut keinoja valvoa nopeusrajoituksia. Kuulostaapa hyvinkin samanlaiselta, millaista palautetta sähköpotkulautilu saa tänä päivänä.

Autourheilumaa

1950-luvun Suomessa nousi Esso- ja Shell -huoltoasemaketjujen jälkeen kolmanneksi suurimmaksi ketjuksi Gulff, joka perusti innokkaasti uusia asemia ympäri Suomea. Gulff-huoltamot kuitenkin hävisivät suomalaisesta katukuvasta jo 1970-luvulla. Itsenäisten huoltamoyrittäjien omistamia Gulff-asemia on Suomessa ilmaantunut taas vuodesta 2008 lähtien uudelleen. Gulff-brändi on elänyt ja elää suomalaisten mielissä edelleen mielikuvana autoilulle, olemmehan aikamoinen autourheilumaa. ●

Turun Sanomat 21.9.1960 Simson, Auto Onni

Liikennekäytössä olevat ajoneuvot Suomessa:

(Lähde: Tilastokeskus)

vuosi	autot yhteensä	henkilöautot	moottoripyörät/mopedit	huoltoasemat
1950	60 000	26 814	9 759	219
1955	140 000	85 448	57 239	537
1960	256 892	183 409	103 463	1 035
2023	3 200 000	2 700 000	908 147	2 350

RAVINTOLA NAPOLI

PORTSAN NURKALLA

JOKA PÄIVÄ AVOINNA

PIZZAT

1. MARGARITA Tomaattikastiketta, Porlammin meijerin juustoa ja basilikaa. Saatavana vegaanisena vegejuustolla.	12,90 €	8. CALZONE Taitetun pizzan sisällä tomaattikastiketta, Porlamin meijerin juustoa, maalaispalvikinkkua ja oliivia.	15,90 €
2. FRUTTI DI MARE Tomaattikastiketta, Porlammin meijerin juustoa, tonnikalaa, sinisimpukkaa ja katkarapua.	16,90 €	9. PARADISE Tomaattikastiketta, Porlammin meijerin juustoa, maalaispalvikinkkua, katkarapua ja aurajuustoa.	18,90 €
3. BLANCO SALMONE Ranskankermä, Porlammin meijerin juustoa, kylmäsavulohta, punasipulia, artisokkaa ja kapriksia.	17,90 €	10. SUPREME Tomaattikastiketta, Porlammin meijerin juustoa, Napolin salamia, pekonia, aurajuustoa ja punasipulia	18,90 €
4. VEGGIOSO Tomaattikastiketta, Porlammin meijerin juustoa, artisokkaa, herkkusieniä ja valkosipulia. Saatavana vegaanisena vegejuustolla.	14,90 €	11. DIAVOLA Tomaattikastiketta, Porlammin meijerin juustoa, Napolin salamia, paprikkaa, punasipulia, ja chili-valkosipuliöljyä. Saatavana vegaanisena vegejuustolla ja vegesalamilla.	17,90 €
5. QUATTRO FORMAGGI Tomaattikastiketta, Porlammin meijerin juustoa, mozzarellaa, vuohenjuustoa ja aurajuustoa.	16,90 €	12. PROSCIUTTO Tomaattikastiketta, Porlammin meijerin juustoa, ilmakeivattua kinkkua, kirsikkatomaattia, mozzarellaa, rucola ja balsamicosiirappia.	18,90 €
6. AL POLLO Tomaattikastiketta, Porlammin meijerin juustoa, kanaa, paprikkaa, jalapenoa ja aiolia.	17,90 €	FANTASIA Tomaattikastiketta tai ranskankermä, Porlammin meijerin juustoa tai vegejuustoa ja kolme suosikkitäytettäsi.	18,90 €
7. NAPOLI Tomaattikastiketta, Porlammin meijerin juustoa, naudan jauhelihaa, aurajuustoa ja kirsikkatomaattia. Saatavana vegaanisena vegejuustolla, vegejauhiksella ja sinihomejuuston vegaanisella vaihtoehdolla.	17,90 €	Kaikki pizzat saatavana gluteenittomalla pohjalla ilman lisämaksua.	

PIENET SUOLAISET

Gambas Pilpil	10,50 €
Mustekalarenkaat & aioli	8,50 €
Marinoituja oliiveja	4 €
Valkosipulileipää	5 €
Ranskalaiset & aioli	5 €
Antipastolajitelma	12 €

SALAAITIT

Napolin salaatti	15,90 €
+Prosciutto	17,90 €

PASTAT

Pasta Ai Frutti Di Mare	17,90 €
Pasta Bolognese	14,90 €
Pasta Carbonara	16,90 €

RISOTOT

Risotto Chevre	16,90 €
Risotto Al Salmone	16,90 €

LAPSILLE

Pasta Bolognese	9,90 €
Lihapullat & spaghetti	10,90 €
Lihapullat & ranskalaiset	9,90 €
Pizza kahdella täytteellä	10,90 €

MAKEAT

Tiramisu	8,90 €
Mutakakku & kirsikkakastike	8,90 €
Jymy-jäätelöä	5,50 €

ma-to klo 11-20, pe klo 11-22, la klo 12-22, su klo 12-20
Lounas arkinen klo 11-14:30
Puutarhakatu 20, Turku p. +358 40 630 1483
info@ravintolanapoli.fi www.ravintolanapoli.fi

